

POPYT NA PRACĘ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W 2016 R.

Opracowanie zostało przygotowane na podstawie wyników badania popytu na pracę realizowanego na formularzu Z-05. Badanie to prowadzone jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.

W badaniu popytu na pracę za 2016 r. została zastosowana „Klasyfikacja zawodów i specjalności” wprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. nr 82, z dnia 17 maja 2010, poz. 537) z późn. zm. Dane o miejscu pracy osób pracujących prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.)

Celem przeprowadzonego badania było uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli pracujących i wolnych miejsc pracy, a także na temat nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Popyt na pracę stanowią:

1. zagospodarowane miejsca pracy, określane aktualną liczbą pracujących,
2. wolne miejsca pracy.

Podaż pracy (siła robocza) – jest to określona liczba ludności zainteresowana i gotowa wykonywać pracę.

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1. miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
2. pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
3. w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Odsetek niewykorzystania wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu badania przy uwzględnieniu podmiotów klasyfikowanych według **kryterium liczby pracujących** i obejmują podmioty:

1. małe - o liczbie pracujących do 9 osób,
2. średnie - o liczbie pracujących 10 do 49 osób,
3. duże - o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

WPROWADZENIE

Zarówno popyt na pracę, jak i podaż pracy stanowią pojęcia ściśle związane z rynkiem pracy. Najbardziej korzystny dla gospodarki jest układ równowagi obu tych elementów, ale w praktyce jest to trudne do osiągnięcia. Na wzajemne relacje między popytem a podażą na pracę znaczący wpływ wywierają mechanizmy rynkowe. Strona popytowa stanowi element bardziej dynamiczny, a przez to podatniejszy na oddziaływanie tych mechanizmów. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna od wielu czynników, między innymi od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa, kosztów pracy.

W województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2016 r. badaniem popytu na pracę objętych zostało 20,2 tys. podmiotów, w tym 86,8% z sektora prywatnego. W badanej zbiorowości przeważały jednostki małe, tj. o liczbie pracujących 9 osób i mniej, które stanowiły 67,6%. Podmioty średnie (o liczbie pracujących w przedziale 10 – 49 osób) grupowały 22,4% ogółu, natomiast duże (powyżej 49 osób) - 10,0%.

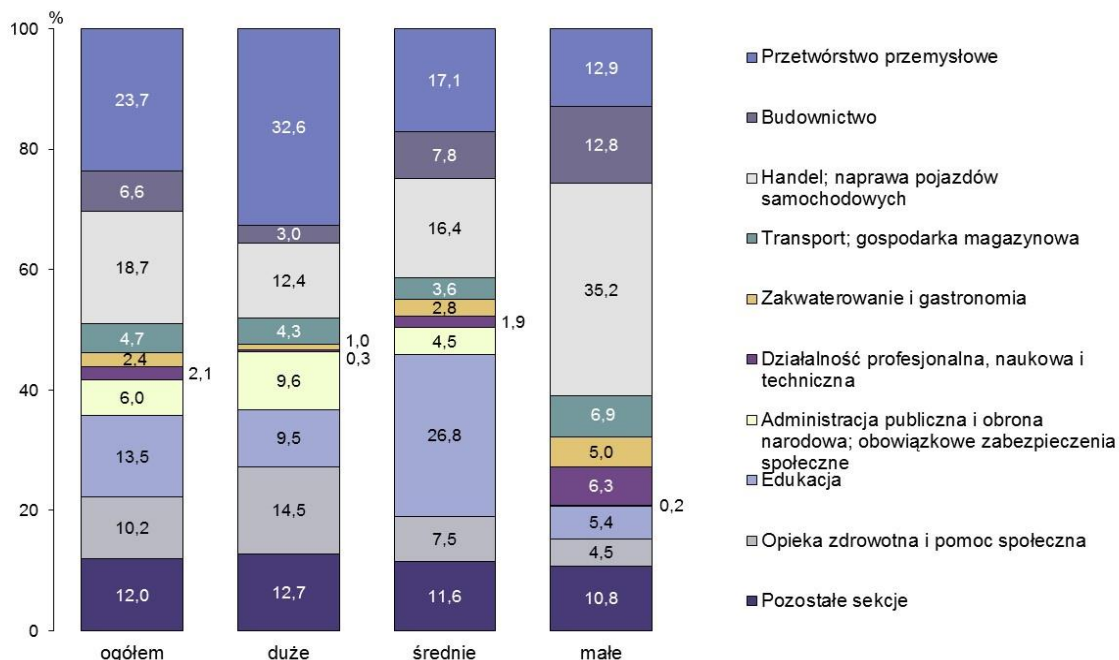
PRACUJĄCY

Według stanu w dniu 31 XII 2016 r. liczba pracujących w jednostkach objętych badaniem popytu na pracę wyniosła 285,1 tys. osób (rok wcześniej – 276,5 tys.). W sektorze prywatnym zatrudnionych było 192,4 tys. osób, tj. 67,5% ogółu pracujących, natomiast w sektorze publicznym 92,6 tys. osób – 32,5%. Biorąc pod uwagę wielkość podmiotów, prawie połowę wszystkich pracujących skupiały jednostki duże – 48,6%, 28,7% - jednostki średnie, a 22,7% - jednostki małe.

Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność z sekcji przetwórstwo przemysłowe (23,7% ogółu pracujących), handel; naprawa pojazdów samochodowych (18,7%), edukacja (13,5%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (10,2%).

Wykres 1. Struktura pracujących według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

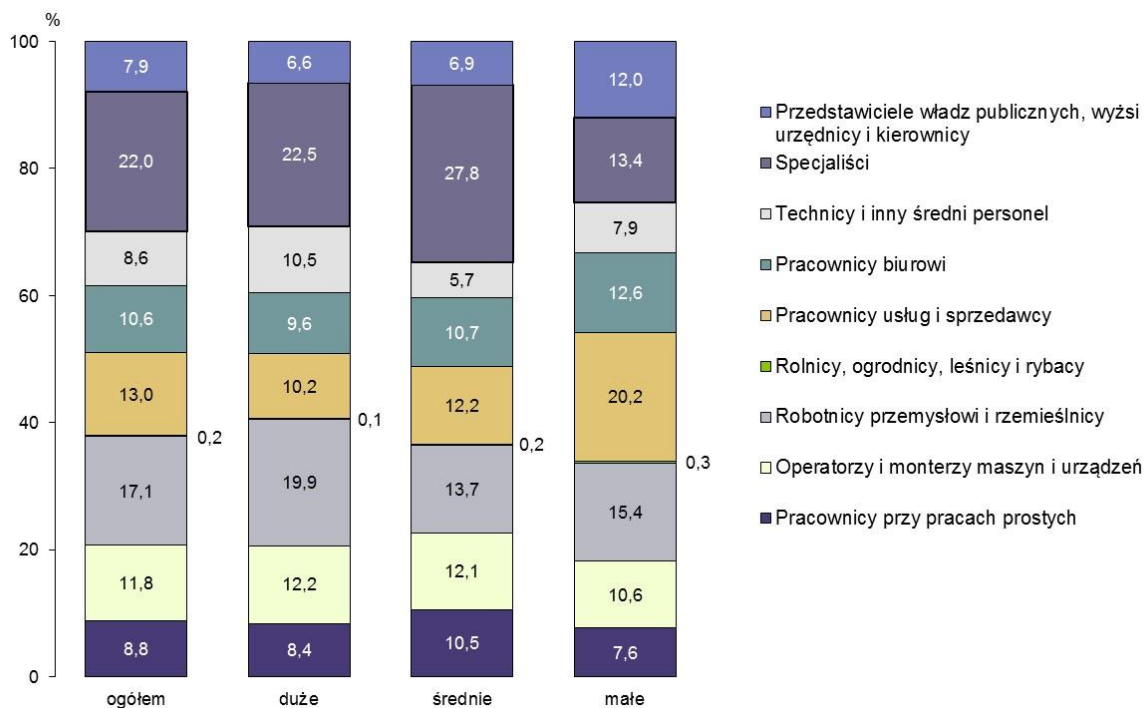

W sektorze prywatnym najwyższy odsetek osób pracowało w jednostkach przetwórstwa przemysłowego – 33,9%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych- 27,7% oraz budownictwa 9,8%. W przedsiębiorstwach sektora publicznego przeważali z kolei pracujący w obszarze edukacji – 37,0%, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej – 24,5% oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych – 18,5%.

W podmiotach dużych pracujący najczęściej byli zatrudniani w firmach przetwórstwa przemysłowego (32,6%), a także - jednak w mniejszej liczbie - w jednostkach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (14,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (12,4%). W podmiotach średnich dominował udział pracujących w edukacji (26,8%), przetwórstwie przemysłowym (17,1%) i handlu; naprawie pojazdów samochodowych (16,4%). W firmach małych pracujących koncentrował przede wszystkim handel; naprawa pojazdów samochodowych (35,2%).

Wykres 2. Struktura pracujących według zawodów i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

Pod względem struktury zawodowej najlicniejszą grupę stanowili specjaliści (22,0%), którzy najczęściej pracowali w sektorze publicznym (68,8%) oraz w jednostkach dużych (49,8%). Specjalistów najchętniej zatrudniano w edukacji (43,4%), a także w podmiotach ochrony zdrowia i pomocy społecznej (22,2%). Liczną grupę pracujących tworzyli również robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,1% ogółu), spośród których 92,6% zatrudniał sektor prywatny, a 56,5% - jednostki duże. Większość stanowisk robotniczych obsadzono w zakładach przetwórstwa przemysłowego (59,9 %). Na trzeciej lokacie uplasowali się pracownicy usług i sprzedawcy (13,0% ogółu), z czego 89,6% odnotowano w sektorze prywatnym i 37,9% w jednostkach dużych, chociaż niewiele mniej – w małych - 35,3%. W przeważającej części znaleźli oni zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (63,4%). Najmniej pracujących obejmowała grupa zawodowa rolników, ogrodników, leśników i rybaków - zaledwie 0,2% ogółu.

W jednostkach dużych największy odsetek pracujących stanowili specjaliści (22,5%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (19,9%). W podmiotach średnich również przeważali specjaliści (27,8%), a spośród mniejszych, liczących się grup, pierwszeństwo mieli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (13,7%). W firmach małych natomiast, najczęściej zatrudniano pracowników usług i sprzedawców (20,2%) oraz – podobnie, jak w innych - robotników przemysłowych i rzemieślników (15,4%). Niezależnie od wielkości jednostek, najmniej liczną grupę tworzyli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (od 0,1% w podmiotach dużych do 0,3% w małych).

W jednostkach objętych badaniem popytu na pracę w województwie świętokrzyskim w końcu 2016 r. kobiety stanowiły 53,1% (151,4 osób) wszystkich pracujących. Najwięcej pań znalazło zatrudnienie w jednostkach dużych (46,4%) oraz z przewagą w sektorze prywatnym (57,4%). Miejsce

pracy kobiet najczęściej stanowiły podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (23,7% ogółu kobiet), edukacja (20,4%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (15,8%). Najwięcej, bo 30,8% pań uczestniczących w badaniu wykonywało zawody zaliczane do grupy specjalistów, 19,7% było pracownikami usług i sprzedawcami, a 14,3% - pracownikami biurowymi.

W podmiotach gospodarczych biorących udział w badaniu w końcu grudnia 2016 r. zatrudnionych było 14,1 tys. osób niepełnosprawnych (4,9% ogółu pracujących wobec 4,7% rok wcześniej), z czego 12,2% pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Większość osób niepełnosprawnych zatrudniały jednostki sektora prywatnego (66,9%) oraz podmioty duże (61,8%). W przekroju sekcji najwięcej osób znalazło pracę w zakładach przetwórstwa przemysłowego (22,5%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (18,3%), administrowania i działalności wspierającej (17,3%) oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych (11,9%).

Spośród podmiotów objętych badaniem 0,7 tys. jednostek było zainteresowanych zwiększeniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Najczęściej były to podmioty sektora prywatnego - 83,8%. Większość zajmowała się przetwórstwem przemysłowym (25,7%), zakwaterowaniem i gastronomią (11,8%) oraz administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi (9,6%).

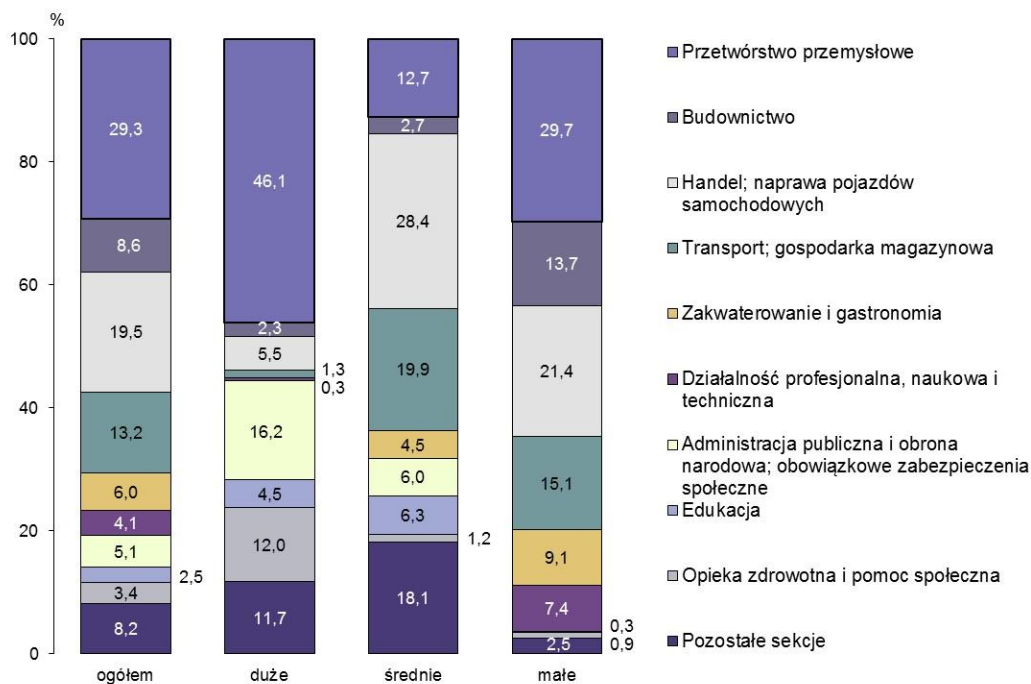
WOLNE MIEJSCA PRACY

W województwie świętokrzyskim na koniec 2016 r. wolne miejsca pracy zadeklarowało 0,8 tys. zakładów (3,8% spośród badanych), z czego 87,3% z sektora prywatnego.

Pod względem wielkości podmiotów najliczniejszą grupę stanowiły małe firmy – 68,5%, w tym przede wszystkim funkcjonujące w obszarze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych – odpowiednio: 29,8%, 19,9% i 15,6% ich liczby. Zgłoszenia z jednostek dużych wyniosły 9,9% ogółu podmiotów dysponujących wolnymi miejscami pracy, a ze średnich – 21,6%.

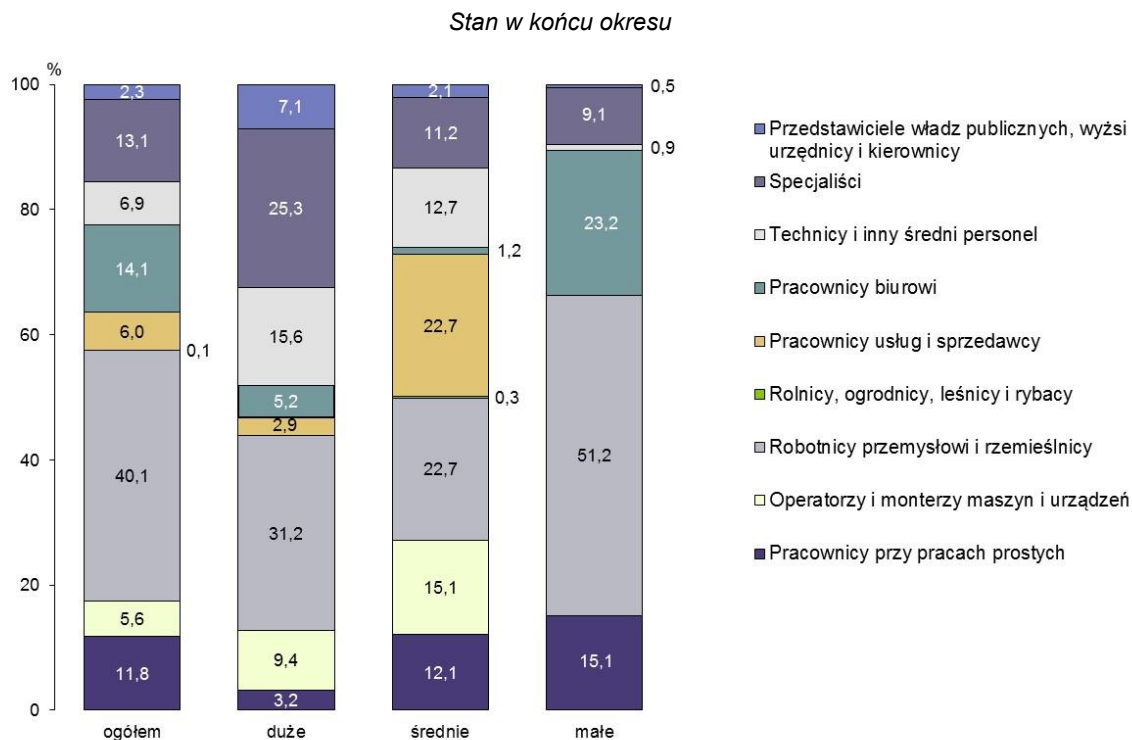
Wykres 3. Wolne miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

Podmioty te zadeklarowały łącznie 1,4 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 27,8% więcej niż przed rokiem. Przeważająca liczba wakatów, bo 87,1% należała do sektora prywatnego. Jednostki duże dysponowały 21,9% wszystkich wolnych miejsc, średnie – 23,5%, natomiast małe – 54,6%. Największą liczbę nieobsadzonych stanowisk pracy wskazały podmioty realizujące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (29,3%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (19,5%) oraz transportu; gospodarki magazynowej (13,2%).

Wykres 4. Wolne miejsca pracy według zawodów i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Z punktu widzenia kwalifikacji zawodowych, w końcu grudnia 2016 r. najczęściej ofert kierowanych było do robotników przemysłowych i rzemieślników (40,1%) z czego 62,9% zgłosiły firmy przetwórstwa przemysłowego, a 29,4% - handlu; naprawy pojazdów samochodowych. Kolejną, ale wyraźnie mniejszą, grupą poszukiwanych pracowników byli pracownicy biurowi (14,1% wolnych miejsc), przede wszystkim przez jednostki budowlane (53,5%) oraz zakwaterowania i gastronomii (35,4%). Niewiele mniejsza była liczba ofert dla specjalistów (13,1%), związanych głównie z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (31,4%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (20,0%) oraz administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi (17,8%).

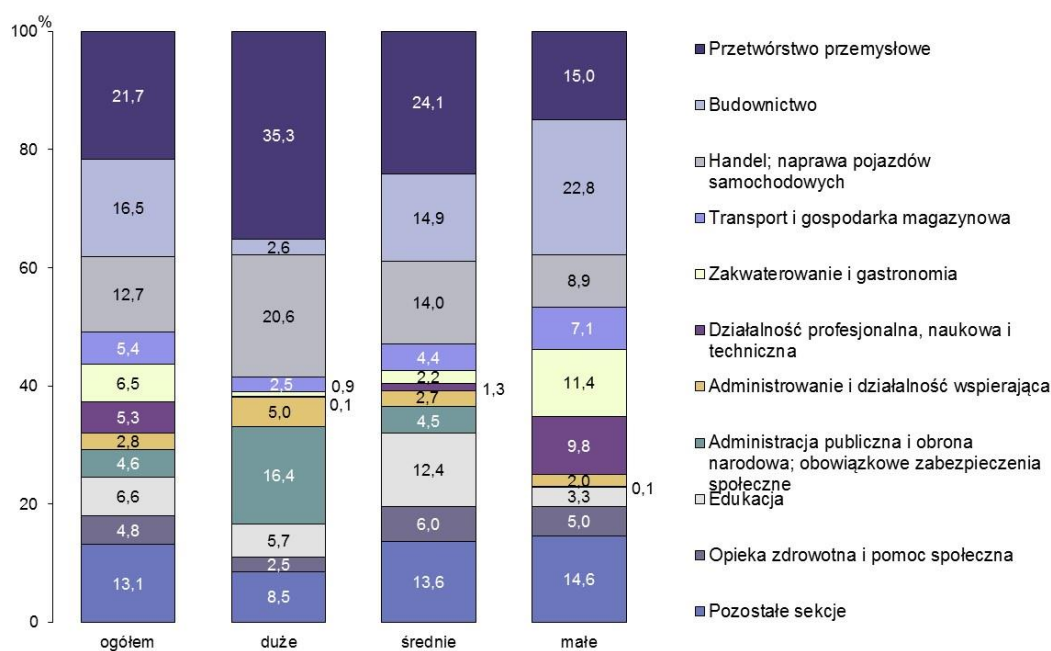
NOWO UTWORZONE MIEJSCA PRACY

W całym roku 2016 w województwie świętokrzyskim zostało utworzonych 13,0 tys. miejsc pracy (o 0,7% więcej niż w 2015 r.), z czego zdecydowana większość, bo 84,5% w sektorze prywatnym.

Najwięcej nowych miejsc pracy wykreowały jednostki małe – 49,1%. Znaczny był również udział podmiotów średnich - 32,2% wobec 18,7% dużych.

Nowe miejsca pracy utworzono głównie w trzech sekcjach: przetwórstwie przemysłowym (21,7% ogółu), budownictwie (16,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (12,7%).

Wykres 5. Nowo utworzone miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w 2016 r.

Spośród nowo powstałych miejsc pracy część pozostała niezagospodarowana. Według stanu w dniu 31 grudnia do obsadzenia pozostało jeszcze 0,1 tys. miejsc, tj. 0,7% ogółu utworzonych w ciągu roku (w końcu 2015 r. odpowiednio – 0,2 tys. miejsc, tj. 1,6%).

Większość niezagospodarowanych stanowisk koncentrowała się w jednostkach przetwórstwa przemysłowego (42,6%) oraz prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną (33,0%). W kolejnych po nich, podmiotach edukacyjnych pozostawało już wyraźnie mniej etatów (7,4%). Przeznaczone były one przede wszystkim dla specjalistów (59,6%), robotników przemysłowych i rzemieślników (12,8%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (11,7%).

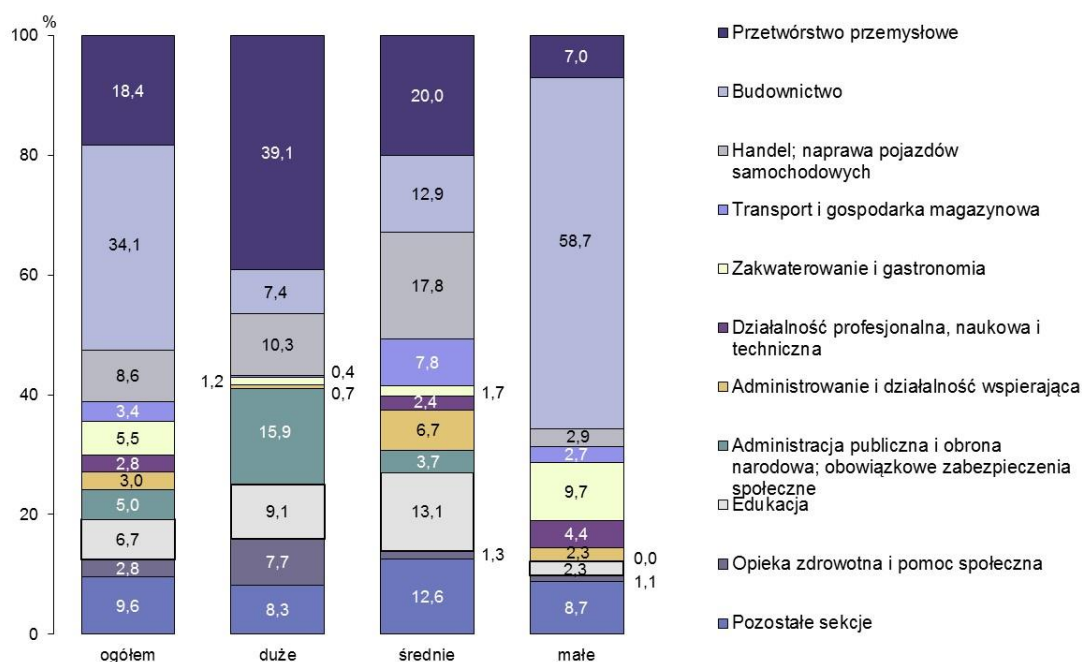
ZLIKWIDOWANE MIEJSCA PRACY

W 2016 r. w województwie świętokrzyskim zostało zlikwidowanych 6,6 tys. miejsc pracy, co stanowiło o 29,3 % mniej niż w roku poprzednim. Redukcji dokonano przede wszystkim w sektorze prywatnym (85,4%). Najwięcej stanowisk ubyło w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie budownictwa (34,1%), przetwórstwa przemysłowego (18,4%) i handlu; naprawy pojazdów samochodowych (8,6%).

Po raz kolejny odnotowano dodatni bilans miejsc pracy w województwie świętokrzyskim. W 2016 r. liczba nowo utworzonych miejsc pracy przewyższała liczbę zlikwidowanych o 6,4 tys. etatów (w 2015 r. – o 3,6 tys.).

Korzystną relację, wskazującą na rosnącą aktywność gospodarczą, zaobserwowano w 18 sekcjach, z czego najkorzystniej wypadły przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego (1,6 tys.) i handlu; naprawy pojazdów samochodowych (1,1 tys.). Zauważalny był także wzrost liczby miejsc pracy w jednostkach: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii (po 0,5 tys.), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz edukacji (po 0,4 tys.). Ujemny bilans odnotowano jedynie w budownictwie (o 0,1 tys.), głównie w efekcie ograniczenia robót związanych ze wznoszeniem budynków.

Wykres 6. Zlikwidowane miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w 2016 r.

ANEKS TABELARYCZNY

Tab. 1. Pracujący według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Ogółem		Jednostki według wielkości		
		kobiety	duże	średnie	małe
	w tys.				
Ogółem	285,1	151,4	138,5	81,8	64,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1,8	0,5	0,4	0,9	0,5
Przemysł.....	78,0	22,9	53,0	16,0	9,0
Przetwórstwo przemysłowe	67,6	20,7	45,2	14,0	8,4
Budownictwo	18,8	2,5	4,2	6,4	8,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	53,4	35,8	17,1	13,4	22,8
Transport i gospodarka magazynowa	13,5	2,4	6,0	3,0	4,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,8	5,1	1,4	2,3	3,2
Informacja i komunikacja	2,2	0,8	1,1	0,3	0,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	4,2	3,1	2,2	1,5	0,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,9	1,4	1,2	1,2	0,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,0	3,9	0,4	1,5	4,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6,2	2,4	3,6	1,4	1,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	17,1	11,4	13,3	3,6	0,1
Edukacja.....	38,6	30,8	13,2	21,9	3,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	29,1	24,0	20,1	6,1	2,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	4,3	2,7	1,4	2,1	0,8

Tab. 2. Pracujący według zawodów i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Ogółem		Jednostki według wielkości		
		kobiety	duże	średnie	małe
w tys.					
Ogółem	285,1	151,4	138,5	81,8	64,8
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	22,4	9,3	9,1	5,6	7,8
Specjaliści	62,6	46,6	31,2	22,8	8,7
Technicy i inny średni personel	24,4	15,9	14,6	4,7	5,1
Pracownicy biurowi.....	30,2	21,6	13,3	8,8	8,1
Pracownicy usług i sprzedawcy	37,2	29,8	14,1	10,0	13,1
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,5	0,1	0,2	0,2	0,2
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	48,8	9,8	27,5	11,2	10,0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	33,7	3,5	17,0	9,9	6,9
Pracownicy przy pracach prostych	25,2	14,7	11,6	8,6	5,0

Tab. 3. Pracujący niepełnosprawni według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2016 r.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Ogółem		Jednostki według wielkości		
		na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb	duże	średnie	małe
w tys.					
Ogółem	14,1	1,7	8,7	3,9	1,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Przemysł.....	3,5	0,9	2,5	0,9	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	3,2	0,9	2,2	0,8	0,2
Budownictwo	0,4	0,0	0,1	0,1	0,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1,7	0,1	0,8	0,6	0,3
Transport i gospodarka magazynowa	0,2	0,0	0,1	0,1	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,2	0,0	0,1	0,1	-
Informacja i komunikacja	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,2	-	0,1	0,1	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,4	0,1	0,0	0,1	0,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,4	0,0	1,8	0,5	0,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,3	0,2	1,0	0,2	0,0
Edukacja.....	0,7	0,1	0,3	0,3	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	2,6	0,1	1,7	0,7	0,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0

Tab. 4. Nowo utworzone miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w 2016 r

Wyszczególnienie	Ogółem	Jednostki według wielkości		
		duże	średnie	małe
	w tys.			
Ogółem	13,0	2,4	4,2	6,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	0,2	0,0	0,0	0,1
Przemysł.....	3,1	0,9	1,1	1,0
Przetwórstwo przemysłowe	2,8	0,9	1,0	1,0
Budownictwo	2,1	0,1	0,6	1,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1,7	0,5	0,6	0,6
Transport i gospodarka magazynowa	0,7	0,1	0,2	0,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,8	0,0	0,1	0,7
Informacja i komunikacja	0,2	0,1	0,0	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	0,3	0,0	0,1	0,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,1	0,0	0,0	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,7	0,0	0,1	0,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	0,4	0,1	0,1	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,6	0,4	0,2	0,0
Edukacja.....	0,9	0,1	0,5	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,6	0,1	0,2	0,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	0,3	0,0	0,2	0,1

Tab. 5. Zlikwidowane miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w 2016 r

Wyszczególnienie	Ogółem	Jednostki według wielkości		
		duże	średnie	małe
	w tys.			
Ogółem	6,6	1,6	1,7	3,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	0,1	-	0,0	0,1
Przemysł.....	1,4	0,7	0,4	0,3
Przetwórstwo przemysłowe	1,2	0,6	0,3	0,2
Budownictwo	2,2	0,1	0,2	1,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	0,6	0,2	0,3	0,1
Transport i gospodarka magazynowa	0,2	0,0	0,1	0,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,4	0,0	0,0	0,3
Informacja i komunikacja	0,1	0,0	0,0	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	0,1	0,0	0,0	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,1	0,0	0,0	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,2	-	0,0	0,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	0,2	0,0	0,1	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,3	0,3	0,1	0,0
Edukacja.....	0,4	0,2	0,2	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,2	0,1	0,0	0,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	0,1	0,0	0,1	0,0